

Informacja

o ustawie z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego

Celem ustawy jest:

- 1) stworzenie nowego świadczenia pieniężnego w postaci bonu energetycznego przysługującego jednorazowo gospodarstwom domowym, w oparciu o określone kryteria dochodowe:
 - dla gospodarstwa domowego jednoosobowego, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekraczała za 2023 r. kwoty 2500 zł
 - dla oraz gospodarstwa domowego wieloosobowego, w którym wysokość tego przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł;
- 2) ograniczenie wzrostu cen za energię elektryczną, gaz ziemny i ciepło systemowe w okresie od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

Ustawa przewiduje wprowadzenie na drugą połowę 2024 r. bonu energetycznego, czyli wsparcia dla odbiorców energii zagrożonych zjawiskiem ubóstwa energetycznego. Beneficjent będzie mógł otrzymać świadczenie pieniężne po spełnieniu kryterium dochodowego.

W przypadku gdy wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę przekraczała będzie kwoty, o których mowa powyżej, bon energetyczny przysługuje w wysokości różnicy między kwotą bonu energetycznego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny dochód za 2023 r. na osobę. Ustawa przyjęła zatem zasadę „złotówka za złotówkę”. Oznacza to, że bon będzie przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, ale jego wartość będzie pomniejszona o kwotę tego przekroczenia.

Minimalna kwota wypłacanych bonów energetycznych będzie wynosić 20 zł. Poniżej 20 zł kwota bonu energetycznego nie będzie już wypłacana.

Wysokość świadczenia zróżnicowana jest kwotowo, w zależności od liczby osób w gospodarstwie domowym.

- 1) 300 zł – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 400 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;

3) 500 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;

4) 600 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

Podwyższonym wsparciem zostaną objęte mniej zamożne gospodarstwa domowe, których źródła ogrzewania są zasilane energią elektryczną (np. pompy ciepła, piece akumulacyjne) o ile źródła te będą wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Bon energetyczny przyznaje się wówczas w wysokości:

1) 600 zł – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;

2) 800 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;

3) 1000 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;

4) 1200 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

Bon energetyczny za okres od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. będzie wypłacany jednorazowo.

Wniosek o wypłatę bonu energetycznego składa się odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, w terminie od dnia 1 sierpnia 2024 r. do dnia 30 września 2024 r. Wniosek o wypłatę bonu energetycznego złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

Wniosek o wypłatę bonu energetycznego składa się na piśmie w postaci papierowej albo elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Minister właściwy do spraw energii określi i udostępni w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu wzór wniosku o wypłatę bonu energetycznego.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatruje wnioski o wypłatę bonu energetycznego w terminie 60 dni od dnia prawidłowego złożenia wniosku.

Przyznanie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta bonu energetycznego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

Wydania decyzji administracyjnej wymaga:

1) odmowa przyznania bonu energetycznego;

- 2) korekta lub odmowa korekty wysokości przyznanego bonu energetycznego;
- 3) uchylenie lub zmiana prawa do bonu energetycznego;
- 4) rozstrzygnięcie w sprawie zwrotu bonu energetycznego przyznanego albo pobranego nienależnie lub w nieprawidłowo ustalonej wysokości.

Bon energetyczny wypłacają gminy. Wypłata bonu energetycznego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Ustawa zakłada wprowadzenie ceny maksymalnej za energię elektryczną w okresie od lipca do końca grudnia 2024 r., na poziomie 500 zł/MWh dla gospodarstw domowych (obecnie to 412 zł) oraz na poziomie 693 zł/MWh dla jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów użyteczności publicznej, a także dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Ustawa nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek przedłożenia do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetycznej zmiany taryfy z okresem jej obowiązywania nie krótszym niż do dnia 31 grudnia 2025 r., czego efektem ma być obniżenie poziomu cen energii elektrycznej obowiązujących w taryfach dla gospodarstw domowych.

Ponadto, ustawa w szczególności:

1) przedłuża obowiązywanie mechanizmu ceny maksymalnej za energię elektryczną w drugiej połowie 2024 r., ustalając ją na poziomie 500 zł/MWh dla gospodarstw domowych oraz na poziomie 693 zł/MWh dla jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów użyteczności publicznej oraz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, za której stosowanie przedsiębiorstwa energetyczne otrzymają rekompensaty;

2) przewiduje zmianę ceny maksymalnej paliw gazowych do poziomu taryfy dla paliw gazowych zatwierdzonej dla przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 62c ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266), lub na poziomie taryfy obowiązującej dla tego przedsiębiorstwa w dniu 1 stycznia 2022 r;

3) przedłuża stosowanie obowiązujących obecnie rozwiązań wobec odbiorców ciepła, obejmujących drugą połowę 2024 r. i pierwszą połowę 2025 r. – przedsiębiorstwa energetyczne będą obowiązane do stosowania wobec uprawnionych odbiorców ceny i stawki za dostarczane ciepło nie wyższej niż wskazany w ustawie pułap, otrzymując w zamian wyrównanie;

4) dokonuje zmian porządkujących w związku z wejściem w życie Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE), tj. systemu informacyjnego, służącego do przetwarzania informacji rynku energii na potrzeby realizacji procesów rynku energii oraz wymiany informacji między użytkownikami systemu elektroenergetycznego.

Ustawa przewiduje również czasowe (na okres 6 miesięcy) zawieszenie pobierania od odbiorców w gospodarstwach domowych tzw. opłaty mocowej. Zgodnie z ustawą opłata mocowa dla gospodarstw domowych od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. wyniesie 0 zł.

Ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 11, art. 21, art. 23 pkt 1 lit. b tiret drugie oraz pkt 6, art. 24 pkt 10, art. 29, art. 34, art. 35 i art. 39–41, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.;
- 2) art. 23 pkt 1 lit. a, w zakresie w jakim dotyczy wyłączenia odbiorców, którzy zawarli umowę z ceną dynamiczną energii elektrycznej, o której mowa w art. 3 pkt 6d ustawy zmienianej w art. 11, oraz art. 26 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.